

NÉPSZABADSÁG ONLINE

Nekünk Postabank kell?

Szegő Márta | Népszabadság | 2012. július 22. | 30 komment

Marabu

Miért is álltak hosszú sorok 1997 elején a Postabank József nádor téri központja előtt? Mert a Postabankra bízott pénzüket féltő emberek jó időben ki akarták még szabadítani megtakarításukat a feltornyosult veszteségei miatt csőddel fenyegető bankból. A bankpánikot akkor a pénzügyi kormányzat lecsillapította, ám a betéteket csak egy 200 milliárd forint nagyságrendű állami mentőcsomag árán sikerült sértetlenül átmenteni a mai Erste Bankba.

Ez az adófizető polgárok teljes körére szétterített bankmentés nem az első volt a rendszerváltás után kiépülő pénzügyi rendszerben. 1993–94-ben az éves GDP 10%-ára rúgott az a veszteség, amelyet a magyar költségvetés az állami tulajdonban lévő bankok mérlegeinek megtisztítása okozott, mielőtt azok – hazai tőke híján – túlnyomó részben külföldi tulajdonba kerültek. Mi is volt a baj a Postabankkal? Az, hogy felelőtlen, kellő elővigyázatosság nélkül kihelyezett hiteleit elbukta. Elbukta saját tőkéjét, majd kezdett leolvadni a reá bízott betétállomány is.

A legkisebb baj a mai napig is felemlégetett, egy pár tucatnyi, „csókosoknak” kiadott, olcsó magánhitel volt. Nagyobb baj volt ennél a politikai nyomásra, valamint a saját érdekcsoportnak nyújtott hitel és az ezt elleplezendő mérlegkozmetikázás. Az emberek azóta s a mai napig érzékenyen figyelik, jó helyen van-e a bankbetétjük. A piac legkisebb rossz jelzéseire is összerendezzenek, és a bizalom a „lábukba száll” – pénzükkkel más pénzintézethez gyalognak át vagy gördülnek át autójukkal a határ másik oldalára.

Nekünk Postabank kell?

Szegő Márta | Népszabadság | 2012. július 22. | 30 komment

HIRDETÉS

Miért is fontos felhánytorgatni a múltat most, amikor a miniszterelnök bejelentette óhaját a legalább ötvenszázalékos magyar tulajdonú bankrendszer felállítására? Bizony azért, mert a bankok tulajdonosai leginkább mások pénzét – a lakosság és a vállalatok pénzét – kockáztatják, amikor hiteleznek. A bank mások pénzével próbálkozik prudensen, tehát elővigyázatosan gazdálkodni. Mindenekelőtt a reá bízott bankbetétet megőrizni, a leszerződött betéti kamatot időben kifizetni és a működési költségeire fedezetet teremteni a hitelkamatokból. Ami ezen felül marad, az az üzemi profit. A bank igen veszélyes üzem. Veszélyt –kockázatot – hordoz magában a világgazdaság és a hazai gazdaság nehezen kiszámítható változása, a politikai rezsimmal járó gazdaságpolitika változása, a kamatok, a devizaárfolyamok hullámlása stb. A bankok ezért rendkívül szigorú szabályozás és felügyelet alatt működnek – persze rejtett aknáknak maradnak itt is.

Ezek a jelenlegi világgazdasági válság szélsőséges környezetében rendre nagy detonációval robbantak és robbannak ma is.

A legfontosabb alapelv, hogy a bank először saját tőkéjét méltóztassék kockáztatni, mielőtt a betéteket. Ha a bank tőkéje csökken – márpedig a magyar bankrendszer már több éve veszteséges a saját tőkéje számlájára –, kevesebb hitelt szabad kihelyeznie, hogy maradjon fedezet a saját tőkéjéből.

A külföldi tulajdonú bankok nemhogy kivontak profitot Magyarországról, hanem évről évre itt hagyták az eredményt, hiszen növekvő hitelszükséglethez növekvő sajáttőke-állomány is kellett. A romló tőkehelyzetre tekintettel a külföldi tulajdonosok veszteségpótlásként éppenséggel visszatöltöttek tőkét magyar leánybankjaikba. Ami csökkent, az a hitelállomány: mind a vállalatok, mind a magánszemélyek igyekeztek megszabadulni dráguló hiteleiktől, ezzel s a hírhedt végtörlesztéssel a bankok is visszafizették az általuk továbbkölcsonzott külföldi – például svájci frank – bankközi betétjeiket, hiteleiket. Ezt a folyamatot a magyar kormányzat az álnok külföldi bankok tőke kivonásaként kommunikálta.

Nos, mi is a baj a miniszterelnök víziójával? Őt magát a hitelezés foglalkoztatja. Magyar cégnek magyar hitelt! a jelszó. Ahogyan a pénznek, úgy a hitelnek sincs szaga. Ha pedig az a politikától szagos, akkor nagy a baj. Vagy hitelképes egy cég, egy üzleti projekt, egy háztartás, vagy nem. Ha az, akkor a bankpiac verseng érte. Ha nem, akkor bukás a láthatáron. Bukni, veszíteni pedig a bankok nem akarnak. Az elmúlt esztendő arra figyelmeztetnek, hogy még az ingatlanjelzálog sem nyújt elég fedezetet a bukott hitelekre, hiszen az ingatlanpiaci árzuhanás, a forgalom lefagyása kilátástalanná teszi, hogy a bankok visszaszerezzék pénzüket.

Akkor a magyar banktulajdonos – ki is?: az állam?, magánszemélyek? – most majd hitelezi azokat a magyar közép-, kis- és mikrovállalkozókat, akik megbuknának a külföldi tulajdonban lévő bankok kockázatelemzésein?

Garanciát is lehet kérni egy bizonytalan minőségű kölcsönre. Ki is adja majd az ilyen garanciát a magyar–magyar hitelhez? Murphy-szerű törvény, hogy ha egy garanciát el lehet bukni, azt el is bukják. Bizony, az elmúlt két évtized állami hitelgaranciái nagyrészt igazolják is ezt a „törvényszerűséget”. Akkor a magyar tulajdonú banknak a magyar állam ad garanciát az adózók pénzéből?

Nekünk Postabank kell?

Szegő Márta | Népszabadság | 2012. július 22. | 30 komment

Bevásárolná magát az állam meglévő külföldi tulajdonú kereskedelmi bankokba? Ez a „közös lónak túros a háta” konstrukció lehetséges, de szigorúan piaci alapokon – ha egyáltalán. Többségi magyar tulajdon mellett a külföldi pénzintézet nem vállal másodhegedűs szerepet – miért is? Egy európai léptékű banknak morzsányi lenne ebből a haszon. Kisebbségi magyar állami tulajdon? Miért is? Hogy a helyi politika beleszóljon az európai szinten amúgy is túlszabályozott és túlfelügyelt bank működésébe?

Hogy a szövetkezeti bankoké a jövő? Hát igen. A helyi pályán a személyes ismeretség, a bizalom komoly szempont. Valaha, amikor százával működtek kisbankok, a város bankára még úri becsületszóra kölcsönözhetett, noha egy besült váltó fedezete esetenként egy elsült pisztoly jól irányzott golyója is lehetett. Amint a helyi kézművesipar, úgy az effajta kézművesbankolás is jogosan nyerhet pártfogókat magának a magasabb szférákban: helyi péknek helyi hitel, a helyi közvélemény árgus felügyelete mellett.

Magyar állami bank, az MFB nagy állami projekteket gondoz – hogy milyen áron, az időnként az államadósság dombjaira tartó hitelek, beváltott garanciák útján nyomon követhető. Próbálkozás történt és történik is, hogy a működését szétterítsék kisvállalkozói és lakossági szintre is. Ám a Postabank szolgáljon örök mementóként. Az OTP és az FHB viszont a legszabatosabb banküzemi követelményeknek, a legkorszerűbb menedzsmenttechnikáknak, a nemzetközi tőkepiacok által megkívánt transzparenciának köszönhetően vívta ki magának az igen széleskörű bizalmat. Tessék csak megkérdezni őket, eljátszanák-e ezt talmi előnyökért, amelyek a politikai vágyálmok (rémálmok) ingoványára vezetnek!

A szerző közgazdász

Címkék: Orbán Viktor , bankok , Postabank , Fórum

Kapcsolódó cikkek: Ezt a zsidózást hogy beszéljük meg? | Kormányzást aprópénzért |
 Mikszáth tótopcskái | Önsorsrontás vagy -javítás | Szó sincs származásról

Recommend

10 people recommend this.